

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet Özhaseki tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

6 Şubat 2023 tarihinde 9 saat arayla meydana gelen Kahramanmaraş merkezli 7.8 ve 7.5 büyüklüklerindeki iki deprem sonucunda Türkiye'de resmi rakamlara göre en az 50 bin 783 kişi hayatını kaybetmiş, 122 binden fazla kişi yaralanmıştır. Depremlerin ardından 38 binden fazla artçı sarsıntı gerçekleşmiş, hükümet deprem bölgesi için doğal afet ve salgın gibi acil durumlar için uluslararası kuruluş ve ülkelerden yardım çağrılarını kapsayan en yüksek acil durum olan 4. Seviye alarm durumuna geçildiğini ilan etmiştir. Ayrıca depremden etkilenen 10 ilde 3 ay süreyle olağanüstü hâl ilan edilmiş daha sonra il sayısı 17'ye yükseltilmiştir.

“Afet bölgesi” ilan edilen illerden biri de vekili olduğum Diyarbakır ilidir. Depremler nedeniyle Diyarbakır'da 3 bin 252'si ağır olmak üzere, binlerce ev hasar görmüştür. Diyarbakır İMO Şube Başkanı Mahsum Çiya Korkmaz konuya ilişkin yaptığı değerlendirmede, ağır hasarlı binalardan şu ana kadar sadece 50 tanesinin yıkıldığına dikkat çekerek, gelişigüzel yıkımların büyük tehlikeye neden olduğunu belirtmiştir. İMO Şube Başkanı Mahsum Çiya Korkmaz değerlendirmesinde ayrıca, kentte başlayan yıkımların sulama yapılmadan gerçekleştirildiğini, yıkım olan mahallelerin toz bulutları arasında bırakıldığını, asbest riskinin olduğunu ve yıkımlar sırasında yeterli güvenlik önlemlerinin alınmadığını belirtmektedir. Yıkımların devam ettiği Rezan (Bağlar) ilçesine bağlı Şeyh Şamil ve Mevlâna Halit mahallelerinde yaşayan yurttaşlar toz bulutlarından dolayı nefes almakta dahi güçlük çektiklerini ifade etmektedirler.

İMO Şube Başkanı Korkmaz, basına yaptığı değerlendirmede yıkım ihalelerine ilişkin ise, ihalelerin “pazarlık usulü” ile yapıldığını, ihale için bir bedel belirlenmediğini ve torpille ihalelerin verildiğini belirtti. Bilindiği gibi bölgedeki fay hatları hala çok aktif durumdadır. Tehlike oluşturan yapıların gereken önlemler alınarak bir an önce yıkılması ve hak sahiplerinin mağduriyetlerinin bir an önce giderilmesi gerekmektedir. Son olarak Deprem ve sonrasında yıkılan, ağır hasarlı ve orta hasarlı evlerde yaşayan insanların sayısı on binleri geçmektedir. Evleri yıkıldığı için ya da ağır hasarlı olduğu için kiralık ev arayan ailelerin sayısı giderek artmaktadır. Diyarbakır'da deprem sonrasında ciddi bir konut krizi de ortaya çıkmıştır. Mağdur olan yurttaşlar ev bulamadığı için doğdukları toprakları terk etmek zorunda kalmakta ve bu da mağduriyetleri katmerli hale getirmektedir. Yaşanan konut krizine ve mağduriyetlere ilişkin yurttaşlar muhatap bulamadıklarını ve kendilerinin yetkililerce bilgilendirmediğini tarafıma iletmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- 6 Şubat Kahramanmaraş merkezli depremler ve artçılar nedeniyle Diyarbakır'da yıkılan bina sayısı kaçtır?
- 2- Depremler nedeniyle Diyarbakır'da ağır hasarlı, orta hasarlı ve az hasarlı bina sayısı tam olarak kaçtır?
- 3- Depremden bu yana geçen 6 ayda, Diyarbakır'da bulunan ağır hasarlı kaç bina yıkılmıştır?
- 4- Bu binalarda yaşayan hak sahiplerinin mağduriyetlerinin giderilmesi noktasında şu ana kadar ne tür çalışmalar yapılmıştır?
- 5- Binaların yıkımı sonucunda asbest riskini en aza indirmek ve toz bulutunu azaltmak için ne tür yöntemlere başvurulmaktadır? Sulama yapılmadan yıkım yapılmasının gerekçesi nedir?
- 6- Binalar yıkılırken neden yıkımın olduğu sokak ve caddeler trafiğe kapatılmamaktadır? Olası yaşanabilecek kazaların sorumluluğu kimdedir?
- 7- Diyarbakır'da ağır hasarlı binalardan çıkan malzemelerin geri dönüşümü noktasında bakanlık olarak bir çalışmanız var mıdır? Varsa bu çalışmanın kapsam ve içeriğine dair bilgi verebilir misiniz?
- 8- Diyarbakır'da ağır hasarlı binalar için yıkım ihalesi hangi usullere göre yapılmıştır? Yıkım ihalesine kaç şirket katılmıştır?
- 9- Yıkım ihalesi için bir bedel belirlenmediği ve torpille ihalenin verildiği iddiaları doğru mudur? Bu iddialara ilişkin bakanlık olarak bir açıklama yapacak mısınız?
- 10- Ağır hasarlı binalar hangi teknikler kullanılarak yıkılmaktadır? Ağır hasarlı binalara yakın olan sağlam binaların ve insanların zarar görmemesi adına ne tür önlemler alınmaktadır?
- 11- Diyarbakır'da şu ana kadar kaç aileye deprem nedeniyle kira yardımı yapılmaktadır? Bu yardımların kaç yıkılan binalar için kaç ağır hasarlı ve orta hasarlı binalar içindir?
- 12- Diyarbakır'da yaşanan konut krizine ve çözümüne yönelik bakanlık olarak hangi çalışmaları yapmaktasınız? Yurttaşlar bu konuda neden muhatap bulamamaktadır?